

OVO JE PORUKA

Franjo Matanović

**vlastita naklada
Slavonski Brod, 2020**

Impresum:
naslov: OVO JE PORUKA
autor: Franjo Matanović
vlastita naklada autora
mjesto i godina izdavanja: Slavonski Brod, 2020

URL:<http://franjomatanovic.altervista.org/ovo-je-poruka/>

ISBN 978-953-48971-1-9

***Copyright ©
Franjo Matanović***

F.M.
neDostajemiviski

OVO JE PORUKA

nova samoizdaja 13

Franjo Matanović

OVO JE PORUKA

1.

ovo je poruka
za vas
koji se nalazite
u boci
i ne vidite
po kakvom moru
uzburkanom
vas bacaju vali
i
ne znam kako da vam
dostavim poruku
jer ste zatvoreni
dobro
predobro
zapečaćeni
u svojoj boci
u svome egoizmu
i ne vidite ni mene
i ne vidite ni druge boce
u istom moru

2.

ovo je poruka
za tebe
koji se nalaziš
u boci
zatvoren
i plivaš po nekim morima
uzburkanim
koja te nose kuda hoće
otvori bocu
jer se otvara samo iznutra
baš kao i ljudsko srce
ne boj se mora
valova
vode ne boj se
ja sam došao
s brodom da te spasim

3.

ovo je poruka
za sve nas koji se
zatvaramo u bocu
i bacamo se u more života
misleći kako smo
sigurni u toj boci
i kako nosimo važnu poruku
negdje na neko važno mjesto

zapravo se inače
treba otvoriti
i ploviti
plivati na obale
istraživati otoke
i morske dubine

RAZNORAZNA VJEROVANJA

puno puta sam se pitao
zašto mi
ljudi
toliko puta i uvijek iznova
vjerujemo u raznorazne magle
vjerujemo u laži
dok istinu negiramo
počevši od našeg vjerovanja
u horoskope
u sudbine
vjerovanje u osobe u životinje
u snagu automobila konja
nogometaše pjevače i svirače
vjerujemo u glumce i plesačice
u televiziju i radijske spikere
u vijesti koje nam serviraju
vjerujemo u raznorazne knjige
koje sakupljaju mnošto
znanja u sebe ali života nemaju
vjerujemo u ljekare i zubare
u tehnologiju
sve beživotno
svi skupa nam ne daju ništa

RELIGIJA RADA

znalo bi to i mene uhvatiti
kad ti je neki posao važniji
od bilo čega što postoji
najglavniji cilj
najbitnije je završiti ga
i čovjek se napreže
isteže se
i zadnjom snagom
moždanom
shvati
nije to to

RELIGIJA ZNANJA

ima nas koji vjerujemo
da smo pokupili sve znanje svijeta
i čim netko otvori usta
i rekne nešto mi odmah
mu skočimo na riječ
i ispričamo mu sve ono što znamo
o tome možda čak isto ono
što je jadni drugi htio reći
ali mi smo brži na jeziku
i time pokazujemo našu savršenu
nadmoć nad osobom koja je
spora na jeziku

SVE TE RELIGIJE

sve te religije
svakodnevne
rituali bez kojih ne možemo
rituali koje mijenjamo
čas jedan čas drugi
ili se vraćamo na davno minuli
koji više nije naš
sve to je naša ogromna želja
za beskrajem
nepregledna želja za vječnošću
ali je ničim od svega našega
ali je nijednom našom religijom
ne možemo dobiti kupiti osvojiti
jer je čarobni štapić
koji ju podaruje
malko neugodan
križ mu je ime

PORUČUJEM

poručujem
onima koji kreiraju
svoju istinu
i koji pune uši
oči dušu
masa
sa svojim istinama
poručujem
oprez
prolazi vaše vrijeme
stanite i priznajte
najprije sebi
možda poslije uspijete priznati i drugima

PLJAČKA

gledao sam u
prošlom ratu
kako pljačka
preuzima ljude
i pljačka im svu
ljudskost
i najpošteniji odlaziše
uzimati tuđe
jer su i njihovo ukrali

isto tako vidim
i na poslu
kradu se alatlike
materijal razni
radna odijela
i sve što se misli
da je pljačke vrijedno
pa se često pitam
gdje smo to
otkuda čovjeku poriv
taj

POSTOJI IZLAZ

ne bavim se umorom
nego se umor bavi sa mojim tijelom
pa zaspim gdje zaspiti ne bih smio

ne bavim se sa mnogočim
ali se mnogotoga bavi
sa mnom

pa im postajem žrtvom
vrteći se iz kruga u krug
misleći da utječem bježim
a uvijek iznova
u nekom sam krugu
i uzaludni su svi moji naponi
zato je jedina nada Bog
koji je sa križa dokazao
da postoji izlaz i vječnost

SKLADIŠTE TIŠINE

pronaći skladište tišine
koje odzvanja u tvojoj duši
zapitaj se u tom momentu
o dubini najdna
i kakvog smisla ima
jurnjava buka
smijeh i plač
zapitaj se koliko daleko je
apsolutna tišina
i zapitaj se
koliko si blizu
daljina

RASADNIK DOBROTE

što je država
pod koju su nas svrstali
da bismo plaćali poreze
da bismo bili pod kontrolom
svrstali su nas pod zastave
udarili pečate preko naših slika
(danas neke elektronske zaštite i
brojeve i kodove kao da smo novčanice
da nas nebi tkogod falsificirao)
a evo
makar mi Bosanci
smo dokaz da nam je dobra
svaka država
dakle da je nepotrebna država
dobri smo i vrijedni od istoka do zapada
sa sjevera i sa juga
kaže u šali
i misle ozbiljno
Bosanac otišao u svijet
pa se ne zna vratit kući
ali uistinu
ona naša Bosna
je rasadnik dobrote
u koji siju mržnju

ZID PLAČA

često čujem
kažu kako je nesrušeni dio
jeruzalemskog zida
Zid plača
sagrađen od sirotinjskih priloga
sa novcima koje je dala sirotinja
onda jedanput rekoh
Iryni
kako svi novci su sirotinjski
jer su ih od sirotinje
uzeli oni drugi

VIDIO SAM MNOGE

vidio sam mnoge nas
napuhane
kad pobjegneš od najcrnje bijede
i imaš u džepu za jedan
dobar automobil pa misliš
tko mi je ravan
ovoj mojoj sreći nema kraja
o koliko nas se uzoholi
i sa visoka gleda na ostale
koje životna sreća potjera
iz takvog blagostanja
kao što sam i sam sada
a ove moje kolege napuhani hodaju
i čekaju

NEDJELJA NA BRODU

ovdje ne postoji
ni dan ni noć
nema ni sunca ni mjeseca
ljudska tvorevina je ovo
nema nedjelje ni svetca
samo služenje
ovom čudovištu
brodu stroju

OVDJE U ITALIJI

ovdje u Italiji
gdje sam po prvi put
vidio kako se prave
konfekcijski ljudi
nekoliko modela
postoji i radio godine tridesete pedesete
i sve slično
i vidio sam po ulicama
tinejdžerke od pedeset šezdeset godina
vječne tinejdžerke
kao J Joplin
samo što nisu umrle

O UMIRANJU

kad se susretnemo sa nekom
osobom koja ima neku tešku
neizliječivu bolest
u nama se probude čuvstva
jer stojimo pred nekim kome
su dani odbrojani
koji će umrijeti
a zapravo svi koji smo
rođeni moramo umrijeti
imamo dane odbrojane
bez obzira bili oni
daleki ili bliski
da
mi živimo uglavnom kao da
smo vječni ovdje u
ovoj plačnoj dolini

ZAMIŠLJIVO I NEZAMIŠLJIVO

1.

sve o čemu sam mislio i pisao
sve uloge koje sam u filmu života
odigrao
sve nabranje
sve ili ništa
igra se zvala

2.

prošlost i sadašnjost
i sve zamišljive i nezamišljive budućnosti
i što nam stoji na putu
koliko puta su već se smijali
i plakali oni ili neki drugi
o kojima ćemo šutjeti

3.

uzaludne su moje šutnje
uzaludne su tišine
izvikanih predjela
ove traume
ovaj strah pred
bogom novcem
i bogom krizom
i strah koji se epidemijski širi
uzaludan je
jer sve stoji na ništici

ZAPAD SE ZAPALIO

zapad se zapalio
zalaskom sunca
i sad će užeći
noć
u rasvjetama

ZALAZAK SUNCA U ŠPANIJI

zalazak sunca u
Španiji je isti kao i kod nas
brda su malo grbavija
more je malo nemirnije
ali zalazak sunca
je isto tako lijep
kao i kod nas

SVETI NIKOLA

pitaše me
što ti je donio Sv Nikola
odgovorih
da kod nas u Bosni
u Svilaju toga
nije bilo
bili su ubili
sve svete
četrdeset pete
šeste sedme i poslije
u prošlom stoljeću
nije bilo nijednog
djeda
kojem je brada sijeda
da nam poklone
nosi
a onaj Djed Mraz
bijaše iz škole

SVIJET LAŽI

svijet laži
koji me okružuje
i koji se sa svojim
jadnim sredstvima
razbacuje i hvali
i bijesno prijeti
i ponavlja
sam sebe izjeda
sam sebi prijeti
sam sebe kupuje svojim novcima
i bjesovima
i prijetnjama
i uništava samog sebe
u sebi

TO JE NAŠA LJUBAV

raditi s vatrom
po ovim rupama
to je naša ljubav
prema novcu
i nasušna potreba
za novcima
za prehraniti obitelj

nagutati se dima
od ove vatre
biti u oblacima dima
otrovnog
isparavanja taljenih
i izgorenih metala
cinka pogotovo
i farbi
i svega

prljavština
od koje sam sav zamazan
i ljubomoran
i zavidan zato što nisu
i ostali
mene potrefilo

ono najdno
opet
kao i uvijek
izabran

VRAĆAMO SE SA POSLA

vraćamo se sa posla
prvi put po danu
iz Monfalcona
magla
težak zrak i težak
život ovakav
putovanje rad u doku
na brodu
rudnik govorili su
da je isto i ovo
i jeste
drugog posla nemam
a najradije bih pisao poeziju
po narudžbini
bez narudžbe
po bijelom i crnom svijetu
sve
sva su to moja sanjanja

hvala ti Bože
što mi daješ snove

ŠEF TALIJAN

šef talijan obilazi
nas radnike
uglavnom sa Balkana
i govori kako se radi
deset sati
a ovi
sretni kao djeca kad
dobiju čokoladu

PRIJE DVADESET GODINA I DANAS

prije dvadeset godina
u Bosni
rat
bježanje
smrt na sve strane
rušenje i pljačkanje
bijahu legalni
prije dvadeset godina

danas
ekonomija se ponovno igra
sa nama
traži od nas
da se poklonimo
bogu novcu

Bože uzdamo se u tebe
i u tvoju ljubav

OVA PRAZNINA

ova praznina
kojoj se predajem
ovaj ja ovakav
propao na svim nivoima
konačno imam priliku
sve tebi o Bože predati
u ruke
da ti upravljaš sa mnom
sa svime
da upravljaš s onim
što je tvoje
daj mi snage
da to i učinim
daj mi svjetlosti

PLAŠIO SAM SE SAMOG SEBE

plašio sam se samog sebe
i onog što činim
jer bih činio naopačke
sve što bih činio
plašio sam se da me ne izgrde
i zato sam učio pravila
a pravila je bilo previše
i svatko je imao svoje
izokrenuto na svoju volju
izokrenuto na svoj način
svatko je tjerao vodu
na svoj mlin
a ja sam mislio
da se sve može naučiti
jer zapravo sam htio biti
prema svima fin
od sviju primiti usklik
“o kako si dobar”

RASKOKODAKAO KAO KOKOŠ

Bože moj oprosti što sam
se ovog dana toliko raskokodakao
kao kokoš
neprestance po glupostima
mlatio prazno
umjesto da veličam tebe
i tvoju beskrajnu ljubav

oprosti meni jadniku
sačuvaj me od mogeg jada
povedi me tvojom moćnom desnicom
iz ognja me moga izbavi
budi uz mene
o Bože
neka bude ljubav tvoja

DANAŠNJA DEMOKRACIJA

današnja demokracija se sastoji u tome
da li oni koji krađu
rade to legalno
ako su pokriveni zakonom
država je demokratska
ako nisu onda moraju doći
međunarodni lopovi
i legalizirati krađu
pronalazeći svoje sluge
za primjer može poslužiti
i takozvani MMF
koji krade sa svojim kamatama
od najsiromašnijih

REKLI SU MI DA GOVORE ISTINU

rekli su mi da govore istinu
jer je posjeduju
znaju
znanstveno dokazuju
i onda se ispostavilo
da im je negdje nešto
zaškripalo
otkazalo

DVOLIČNOST

iznenaduje me
nas ljudi dvoličnost
kako smo dvije prefiguracije
na jednoj strani ovce
na drugoj vukovi

ZNAKOVI VREMENA

danas je teško
jer se probudila
zvjerad
gladna
nezasitna
znakovi vremena
su teški
nigdje ljubavi na vidiku
nigdje harmonije
novac je pomutio oči
mnogima
i ostavio krvavi trag

EGOISTI

nalazimo se na
jednoj planeti
koja dolazi pod kontrolu
ljudi
koji misle da su svemoćni
dok doista ne mogu
ništa riješiti
nego samo raširiti u beskraj
egoizam svoj
koji ih na kraju krajeva
proguta
ostanu sam egoizam
čisti
a ljudi tu više nema
oni nestanu
jer ne vide ti
doista egoisti bez konca
da su nestali
dok jednostavni
i ponizni guraju svijet

DOĐE DAN SVIH MOJIH PADOVA

dode dan
po tko zna koji put
kad sam ispred zida
više namam nikakvog izlaza
ne vidim ni izlazak
ni zalazak sunca
pad
licem u blato
i svi me gaze
i nitko ne obraća pažnju
na to što me gaze
i gaze
hvala ti Bože
što mi dopuštaš prepoznati
se u istini

opet je nemir
pokucao na moju ustajalost
opet se srušila
moja kula od karata
sav pijesak odnijela je voda
nemam više ni jedne
iluzije u rukavu
ja koji sam se kockao

sa stvarnošću

pobijediše me
kao i uvijek
u blato me satreše
moram priznati poraz
moram priznati pad
jer je tako

BOL

1.

tko plače
tko to tako urliče
što mu se desilo
što ga muči

tko je vlasnik boli

bol
ogromna riječ
sveprisutna
bez obzira na činjenicu
što toliko sredstava
ima protiv boli
protiv svih vrsta boli
bol
bolest
stanje naše

2.

biti isključen
iz svake akcije
iz svake igre
biti izbačen
bol je
velika je bol
za mene
teško mi je
plakao bih
imam meko srce
imam srce od maslaca
koje se začas istopi
plače

3.

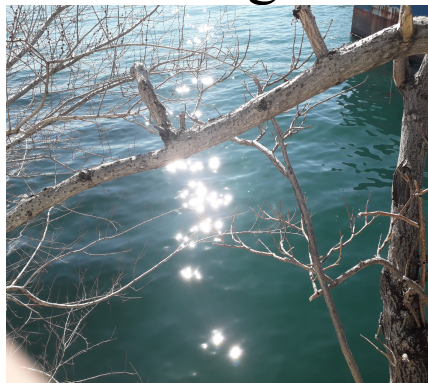
osjećam se kao stara cipela
iznošena izgažena
dobre kvalitete
ali odbačena
neupotrjebljiva

osjećam se jadno i nemoćno
puna usta poniženja
i svaki moj korak
po jedan je moj bankrot

osjećam se u blatu
do grla
i raspoznajem
da sam od blata načinjen
možda me se više
i ne raspoznaje
u blatu
na najdu

O AUTORU

Franjo Matanović rođen 1964. u Svilaju Donjem (BiH). Sin seljačke obitelji, odrastao u maloj, jednostavnoj, prostoj sredini; iznevjerio roditeljske nade o velikim školama te postao "stručni" radnik, što se kroz život pretvorilo u obični radnik. Kako obrazovanje tako i samonaobrazba svojim stihijskim valovima u doba propadanja komunističkog režima su ga proveli od socrealizma (škola) i klasičnog kršćanskog odgoja (obitelj) preko rock n rolla, modernizama i čiste klasike u samootkrivnje općeg kulturnog blaga. Stalna borba za opstanak i ostale nedaće nikada ne dopustiše punu realizaciju pisanja i zato isprekidani ciklusi zapisa u nekontinuitetu. Običan čovjek, obična naobrazba, običan život prostog smrtnika. 40-ak naslova u vlastitoj nakladi bez značajne literarne biografije i bez ikakve mogućnosti šutjeti.

kazalo

OVO JE PORUKA.....	5
RAZNORAZNA VJEROVANJA.....	8
RELIGIJA RADA.....	9
RELIGIJA ZNANJA.....	10
SVE TE RELIGIJE.....	11
PORUČUJEM.....	12
PLJAČKA.....	13
POSTOJI IZLAZ.....	14
SKLADIŠTE TIŠINE.....	15
RASADINIK DOBROTE.....	16
ZID PLAČA.....	17
VIDIO SAM MNOGE.....	18
NEDJELJA NA BRODU.....	19
OVDJE U ITALIJI.....	20
O UMIRANJU.....	21
ZAMIŠLJIVO I NEZAMIŠLJIVO 1 (sve o čemu sam mislio i pisao).....	22
2 (prošlost i sadašnjost).....	23
3 (uzaludne su moje šutnje).....	24
ZAPAD SE ZAPALIO.....	25
ZALAZAK SUNCA U ŠPANIJI.....	26
SVETI NIKOLA.....	27

SVIJET LAŽI.....	28
TO JE NAŠA LJUBAV.....	29
VRAĆAMO SE SA POSLA.....	31
ŠEF TALIJAN.....	32
PRIJE DVADESET GODINA I DANAS.....	33
OVA PRAZNINA.....	34
PLAŠIO SAM SE SAMOG SEBE.....	35
RASKOKODAKAO KAO KOKOŠ.....	36
DANAŠNJA DEMOKRACIJA.....	37
REKLI SU MI DA GOVORE ISTINU.....	38
DVOLIČNOST.....	39
ZNAKOVI VREMENA.....	40
EGOISTI.....	41
DOĐE DAN SVIH MOJIH PADOVA.....	42
BOL 1 (tko plače).....	44
2 (biti isključen).....	45
3 (osjećam se kao stara cipela).....	46
O AUTORU.....	47

original:
OVO JE PORUKA
nova samoizdaja 13
Trieste – LISTOPAD 2013.
F.M. neDostajemiviski
franjomatanovic@gmail.com

ISBN 978-953-48971-1-9